

♦ در شماره های گذشته درباره عوارض مواد آناپولیک، مدر، هسمان های گیرنده بتا دو و محرک ها، صحبت شده است و در این شماره قصد داریم درباره مخدر ها بحث و بررسی کنیم، از این رو به عنوان اولین سؤال، کلیات و مقدماتی را درباره این مواد بفرمایید؟

این مواد مشتقات طبیعی گرفته شده از شیر خشخاش است و در برخی اوقات نیز به صورت نیمه صنعتی و صنعتی ساخته می شوند که عملکردی شبیه مورفین دارند. از آنجایی که به خشخاش Opiates گفته می شود به این مواد و ترکیبات، شبه تریاک Opioids یا می گویند. این مواد به خوبی جذب می شوند و در افراد سالم و طبیعی ۲ تا ۷ ساعت طول اثر دارد.

♦ این مواد چگونه در بدن اثر می گذارند؟

این مواد بر گیرنده های اعصاب مرکزی و بافت های محیطی اثر دارند، گیرنده هایی که در اصطلاح و تغییر حس درد نقش اساسی و اصلی را دارا هستند.

♦ این مواد چه آثاری در بدن دارند؟

آثار این مواد به دو دسته آثار سریع و فوری و آثار دراز مدت طبقه بندی می شود. از آثار فوری این مواد می توان به آثار ضد درد مخدر، آرام بخشی، سرخوشی، آثار ضد سرفه، تهوع و استفراغ، کاهش حرکات دستگاه گوارش و بیوسست، افزایش تونیسیتیه و انقباض عضلات صاف، تنگی مردمک چشم و تضعیف عملکرد دستگاه تنفسی که از طریق تأثیر این مواد بر مرکز تنفسی در بصل النخاع حاصل می شود، اشاره کرد.

♦ آثار دراز مدت این مواد چه مواردی است؟

ایجاد تحمل به آثار سریع و فوری و از همه مهمتر وابستگی روحی، روانی و جسمی از مهم ترین عوارض دراز مدت این مواد است. این وابستگی را تحت عنوان ((اعتیاد)) می شناسیم.

♦ این مواد چه کاربردهایی در پزشکی دارند؟

این مواد با توجه به آثاری که دارند، دارای مصارف وسیع و گسترده ای هستند و در داروهای ساده و در دسترس مردم نیز یافت می شوند. در گذشته در درمان اسهال و در داروهای همانند دیفنوکسیلات و لوپرامید استفاده می شد. در داروهای ضد سرفه (به خصوص سرفه های خشک).

ایجاد تحمل به آثار سریع و فوری و از همه مهم تر وابستگی روحی، روانی و جسمی از مهم ترین عوارض دراز مدت مخدرهاست. این وابستگی را تحت عنوان ((اعتیاد)) می شناسیم.

همانند کدئین و دکسترومتورفان وجود دارند. از همه مهم تر همانطور که از اسم این مواد مشخص است، در تسکین دردهای متوسط تا شدید مصرف می شوند. دردهای کلیوی، صفراوی، سکنه قلبی، ضربات و تصادفات، دردهای پس از جراحی و سرطان ها مواردی هستند که از این مواد برای درمان و تسکین درد استفاده می شود. از موادی مانند مورفین و پتیدین در درمان ادم حاد ریوی، و در بیهوشی از مورفین و فنتانیل نیز استفاده می شود. از برخی از این مواد مانند متادون در ترک اعتیاد استفاده می شود.

♦ این مواد در ورزشکاران با چه هدفی مورد سوء استفاده قرار می گیرد؟

مهم ترین دلیل سوء استفاده از این مواد، غلبه بر دردهای ناشی از بیماری ها و آسیب و جراحات است.